

Τζιάκομο Λεοπάρντι

*Απόσπασμα από το βιβλίο του
Τζιάκομο Λεοπάρντι, Στοχασμοί,
εκδ. Ροές. Πηγή: LecturesBureau*

Οι άνθρωποι γίνονται γελοίοι μόνον όταν θέλουν να παραστήσουν κάτι που δεν είναι. Όσο αρκούνται στο να είναι ο εαυτός τους και δεν ξεπερνούν τα όρια που τους θέτει η κατάστασή τους, ο φτωχός, ο αμαθής, ο χωρικός, ο γέρος και ο άρρωστος δεν είναι ποτέ γελοίοι. Γελοίοι γίνονται μόλις ο γέρος θελήσει να φανεί νέος, ο άρρωστος υγιής, ο φτωχός πλούσιος και ο αμαθής πάει να παίξει τον πολυμαθή ή ο επαρχιώτης τον πρωτεουσιάνο ή ο πρωτεουσιάνος τον επαρχιώτη. Οποιαδήποτε σωματική δυσμορφία, όσο έντονη κι αν είναι, προκαλεί το πολύ-πολύ ένα ελαφρό χαμόγελο αν εκείνος που πάσχει απ' αυτήν δεν προσπαθεί να την κρύψει. Δεν είναι τα ίδια τα ελαττώματά μας γελοία, αλλά η προσπάθειά μας να τα κρύψουμε και να προσποιηθούμε ότι έχουμε απαλλαγεί απ' αυτά.. Αν, για να γίνουμε πιο αγαπητοί, προσποιούμαστε ότι έχουμε άλλο χαρακτήρα απ' ό,τι στην πραγματικότητα, κάνουμε πολύ μεγάλο λάθος. Κι αυτό γιατί δε θα μπορέσουμε να αντέξουμε μια τέτοια προσπάθεια για πολύ καιρό, χωρίς να φανερωθεί στα μάτια όλων και να γίνει σαφής η αντίθεση ανάμεσα στον προσποιητό και τον αληθινό μας χαρακτήρα εν' συνεχεία, παρατηρούμε διαρκώς τον πραγματικό άνθρωπο και μας φαίνεται ακόμη πιο δυσάρεστος απ' ό,τι αν παρουσιαζόταν με ειλικρίνεια. Ακόμη και ο πιο κακός χαρακτήρας έχει μια καλή πλευρά, η οποία, αν είναι

αυθεντική, αξίζει να φανερωθεί με την πρώτη ευκαιρία και οπωσδήποτε θ' αρέσει περισσότερο από οποιαδήποτε ψεύτικη ιδιότητα. Γενικώς, η επιθυμία να παριστάνουμε κάτι άλλο απ' ό,τι είμαστε στην πραγματικότητα έχει ως συνέπεια να καταστρέφουμε τα πάντα στη συναναστροφή μας με τον κόσμο: αυτό είναι που κάνει ανυπόφορους τόσους ανθρώπους, οι οποίοι κατά τα άλλα έχουν ό,τι χρειάζεται για να γίνουν αγαπητοί».

ΤΟ ΑΠΕΙΡΟ

Αγαπημένος μου ήταν πάντα αυτός ο λόφος
ο έρημος, κι αυτά τα δέντρα που μου κρύβουν
τον μακρινόν ορίζοντα. Μα εδώ που στέκω
οραματίζομαι τις αχανείς εκτάσεις
τ' ουρανού και την υπερκόσμια γαλήνη
κι ανατριχιάζω. Και καθώς ακούω
μέσα απ' το φύλλωμα το θρόισμα του αέρα
συγκρίνω την αμόλυνη σιωπή του απείρου
μ' αυτόν τον ήχο. Κι αισθάνομαι το αιώνιο,
και τις σβησμένες εποχές, και τη δική μας
που ζει και πάλλεται. Κι ο στοχασμός μου
πνίγεται στη βαθιά απεραντοσύνη.
Σ' αυτή τη θάλασσα γλυκό είναι το ναυάγιο.

μτφρ. Νάσος Βαγενάς

Στη Σίλβια

Σίλβια, θυμάσαι ακόμα
Τις μέρες της θνητής ζωής σου
Όταν γελούσε η ομορφιά
Στα λαμπερά και φευγαλέα σου μάτια
Κι εσύ, ελαφριά και σκεφτική, στεκόσουν
Στης νιότης το κατώφλι;

Τα ήσυχα δωμάτια
Και οι γύρω δρόμοι ηχούσαν
Απ' το τραγούδι σου, και σκύβοντας
Στις γυναικείες δουλειές, χαιρόσουν
Με τα όνειρά σου για ένα μέλλον μακρινό.
Ήταν Μάιος, μ' όλα τ' αρώματά του
Κι έτσι περνούσες τον καιρό.

Άφηνα τότε τις μελέτες μου
Και τα ιδρωμένα μου χαρτιά
Όπου ξόδευα τα πιο καλά μου χρόνια
Και στο μπαλκόνι του πατρικού σπιτιού
Έβγαινα ν' ακούσω
Τον ήχο της φωνής σου, το επιδέξιο χέρι
Που δούλευε το δύσκολο υφαντό.

Κοίταζα τον γαλήνιο ουρανό
Τους δρόμους που έλαμπαν, τους κήπους
Κι από μακριά τη θάλασσα
Και πέρα, το βουνό.
Λόγια δεν θα 'βρισκε άνθρωπος να πει
Τι ένιωθα στο στήθος.

Τι γλυκές σκέψεις
Τι επιθυμίες, τι καρδιές!
Αχ Σίλβια, πώς μας φαινόταν τότε
Η ανθρώπινη ζωή και η μοίρα!
Όταν θυμάμαι όλη εκείνη την ελπίδα
Πίκρα με πιάνει απαρηγόρητη
Θρηνώ και πάλι για τη συμφορά μου.
Αχ, φύση, φύση
Γιατί ποτέ δεν κράτησες
Τις υποσχέσεις σου;
Γιατί σε τέτοια πλάνη
Αφήνεις τα παιδιά σου;

Πριν μαράνει ο χειμώνας το χορτάρι
Από κρυφή ασθένεια χτυπημένη, νικήθηκες
Και χάθηκες, μικρή μου. Και δεν είδες
Το άνθος της ηλικίας σου

Δεν σου μαλάκωσε η καρδιά
Μ' επαίνους για τις μαύρες σου τις μπούκλες
Για τις ερωτευμένες, ντροπαλές ματιές
Ούτε τις μέρες της γιορτής, με φίλες
Κρυφομιλούσες για έρωτες.

Μα και η δική μου ελπίδα
Η γλυκιά, γρήγορα χάθηκε.
Οι μοίρες έκοψαν και τη δική μου νιότη.
Πόσο έχεις σβήσει και χαθεί
Αγαπημένη, σύντροφε της άνοιξής μου
Δακρυσμένη μου ελπίδα!
Ποιος κόσμος είναι αυτός;
Αυτές είναι οι χαρές, ο έρωτας
Τα έργα, οι περιπέτειες
Που κουβεντιάζαμε μαζί;
Αυτή είναι η τύχη των ανθρώπων;
Μόλις η αλήθεια φάνηκε, φτωχή μου
Λύγισες, και με χέρι ορφανό
Έδειχνες από μακριά
Τον κρύο θάνατο κι ένα μνήμα γυμνό.

[από το βιβλίο “Η νύχτα απομένει”,
επιλογή-μετάφραση Λένα Καλλέργη,
εκδόσεις Γαβριηλίδης]

Αναδημοσίευση από bibliotheque.gr/article/29310